

J E L E N T É S

A BALATON térségében 1992-ben végzett gyűjtő és feldolgozó munkáról

Dr.LOKSA I.

Az 1992-es évben a gyűjtő és feldolgozó munka a Balaton több területére terjedt ki. A kiválasztott területeken elsősorban a növényzeten és a talajon élő makrofauna, ezen belül a kaszáspók és a pókok feldolgozását végeztem el. Az idén a déli part mentén Balatonfenyves, Balatonberény és Fenékpusztá, az északi parton a Paloznaki-, a Bozai-öbölben valamint Balatonudvari térségében történtek gyűjtések összesen 6 alkalommal: VII.23., VII.28., VIII.12., VIII.19., IX.17. és IX.20.-án.

A gyűjtés három módon történt:

- 1, Rostálással a parti sásos-nádas törmelékéből, illetve a partmenti bokorállomány (elsősorban füzes) avarjából
- 2, Fűhálózással elsősorban a partmenti, vagy partközeli sásos-nádas állományban, illetve a partközeli nedves rétek növényzetén
- 3, Kopogtatással a sásos-nádas állományban, illetve a partmenti bokorállományban

Az alábbi táblázatban a különböző időpontokban végzett gyűjtőmunka összesített faunisztikai eredményeit közlöm. A jelölések a következők: + = jelen van egy két példánnyal;

* = gyakori, legalább 10 példány került elő; 0 = igen gyakori, 20-nál több példányszámmal volt képviselve. Minthogy a gyűjtések a talaj- és különböző növényzeti szintekről történtek, a táblázatból az egyes gyűjtőhelyek dominanciaviszonyaira csak nagyjából lehet következtetni. A gyűjtőhelyek rövidítései: Bf = Balatonfenyves, Bb = Balatonberény, Fe = Fenékpusztá, Pa = Paloznaki öböl, Bo = Bozsai öböl, Bu = Balatonudvari.

	Bf	Bb	Fe	Pa	Bo	Bu
Opiliones						
Phalangiidae						
<i>Opilio parietinus</i> (DE GEER)			+		*	
<i>Lophopilio palpinalis</i> HERBST	+	+			+	
Araneae						
Dysderidae						
<i>Harpatea rubicunda</i> (C.L.KOCH)		+			+	
<i>Dysdera ninnii</i> CANESTRINI		+				+
Tetragnathidae ?						
<i>Tetragnatha pinicola</i> L.KOCH	+	0	+		*	* ! utoljára 40 Sz
<i>Tetragnatha extensa</i> (LINNE)	+	+	+	*	+	* - ! for. 26
<i>Tetragnatha nigrita</i> LENDL		+	+			
<i>Tetragnatha dearmata</i> THORELL	0	+			+	
<i>Pachygnatha degeeri</i> SUNDEWALL	+	*	*	+		+
<i>Pachygnatha listeri</i> SUNDEWALL	+		+			
<i>Pachygnatha clercki</i> SUNDEWALL	+				+	

	Bf	Bb	Fe	Pa	Bo	Bu
Metidae						
<i>Metillina segmentata</i> (CLERCK)	+	*	+	0		
Araneidae						
<i>Singa nitidula</i> C.L.KOCH	+	+	*	0	+	+
<i>Singa hamata</i> (OLIVER)	+	*	+	+	+	+
<i>Larinoides cornutus</i> (CLERCK)	*	+	*	0	*	0
<i>Larinoides sclopetarius</i> (CLERCK)	+		+		+	
<i>Gibbaranea bituberculata</i> (WALCKENAER)		+	+	+		+
<i>Araneus diadematus</i> CLERCK	+		*	+	*	
<i>Araneus quadratus</i> CLERCK		+	*	+		*
<i>Araneus marmoreus</i> CLERCK		+	+			
<i>Araniella cucurbitina</i> (CLERCK)			+			+
<i>Agriope brünnichi</i> (SCOPOLI)	+		+	*		
Mimetidae						
<i>Ero apha</i> (WALCKENAER)					*	
<i>Ero furcata</i> (VILLERS)			+			+
Linyphiidae						
<i>Microneta viaria</i> (BLACKWALL)	+		*			+
<i>Diplostyla concolor</i> (WIDER)		+				
<i>Lepthyphantes tenuis</i> (BLACKWALL)	+				+	
<i>Phorroma convexum</i> (WESTRING)			+			
<i>Meioneta rurestris</i> (C.L.KOCH)					+	
<i>Linyphia hortensis</i> SUNDEWALL	0					+

	Bf	Bb	Fe	Pa	Bo	Bu
<i>Linyphia triangularis</i> (CLERCK)	+		*	+	+	*
<i>Nerine clathrata</i> (SUNDEWALL)		+	+			

Erigonidae

<i>Walckenaeria vigilax</i> (BLACKWALL)					*	
<i>Walckenaeria antica</i> WIDER	+					+
<i>Tiso vagans</i> (BLACKWALL)			*			

Theridiidae

<i>Enoplognatha ovata</i> (CLERCK)	+		*		+	+
<i>Theridion pallens</i> BLACKWALL		*	+			
<i>Theridion varians</i> HAHN	+	*	+			+
<i>Robertus arundineti</i> (O.P.CAMBRIDGE)			+			

Lycosidae

<i>Trochosa robusta</i> (SIMON)					*	
<i>Trochosa spinipalpis</i> (O.P.CAMBRIDGE)	+		+			
<i>Trochosa terricola</i> THORELL	+					+
<i>Pirata piraticus</i> (CLERCK)		+	+			
<i>Pirata hygrophilus</i> THORELL	+				+	
<i>Pardosa lugubris</i> (WALCKENAER)	0	0	0		*	+
<i>Pardosa paludicola</i> (CLERCK)	+	+	+			
<i>Pardosa palustris</i> (LINNE)	+	*	+			+
<i>Pardosa pullata</i> CLERCK	*	+				+
<i>Pardosa hortensis</i> (THORELL)	*	+			+	

	Bf	Bb	Fe	Pa	Bo	Bu
Pisauridae						
<i>Pisaura mirabilis</i> (CLERCK)	0	0	*	0	0	0
Agelenidae						
<i>Agelena labyrinthica</i> (CLERCK)	+		*		+	*
Dictynidae						
<i>Dictyna arundinacea</i> (LINNE)	0	*		+	0	+
<i>Nigma walckenaeri</i> (ROEWER)		*	+			+
Liocranidae						
<i>Agraecina striata</i> (KULCZYNSKI)	+		+			
<i>Phrurolithus festivus</i> (C.L.KOCH)		*	*		+	
Clubionidae						
<i>Clubiona diversa</i> O.P.CAMBRIDGE	*	*	+		+	
<i>Clubiona subtilis</i> L.KOCH	+				+	
<i>Clubiona lutescens</i> WESTRING	+	+				+
<i>Clubiona coerulescens</i> L.KOCH	*		0			+
Gnaphosidae						
<i>Haplodrassus signifer</i> (C.L.KOCH)			+			
Heteropodidae						
<i>Micromata virescens</i> (CLERCK)	*	+	+		+	

Be leue
olnni!!

	Bf	Bb	Fe	Pa	Bo	Bu
<u>Philodromidae</u>						
<i>Tibellus oblongus</i> (WALCKENAER)	*	*	0	+	*	*
<i>Philodromus caespitum</i> (WALCKENAER)	*	*	+	.		+

Tibellus

<u>Thomisidae</u>						
<i>Diaea dorsata</i> (FABRICIUS)	+	+	+	*	0	0
<i>Xysticus kochi</i> THORELL	+		+	+		
<i>Oxyptila atomaria</i> (PANZER)	+	+			+	
<i>Heriaeus graminicola</i> (DOLESCHALL)	*	+	+		0	*
<i>Thomisus onustus</i> WALCKENAER	*	*	+		+	+
<i>Misumena vatia</i> (CLERCK)	0	*	*	*	+	*

<u>Salticidae</u>						
<i>Myrmarachne formicaria</i> (DEGEER)	+		+		+	
<i>Marpissa nivoyi</i> (LUCAS)	*	+			+	+
<i>Heliophanus aeneus</i> (HAHN)	+		*			+
<i>Heliophanus auratus</i> C.L.KOCH	0	+	+	+	0	*
<i>Heliophanus cupreus</i> (WALCKENAER)	+	*	*	+	+	*
<i>Evarcha arcuata</i> (CLERCK)	*	+	+		*	+

A területről összesen 2 Opiliones és 73 Araneae faj került elő. Ezek közül néhány faj külön is említést érdemel, mint *Opilio parietinus* mely ugyan nem számít a különösen ritka fajok közé, itteni előfordulásáról mégis kevés adat ismert. *Diplostyla concolor* egy árnyékkedvelő faj, főleg nedvesebb

erdőkből ismeretes. Az itt gyűjtött egyetlen példány nádas törmelékből került elő. *Haplodrassus signifer* ugyancsak az erdők lakója, itt ez (ugyancsak egy példánnyal képviselve) a partmenti füzes mellől került elő.

Az itt előkerült Tetragnathida fajok jellegzetes lakói nádas-sásos területeknek, ezek főleg az 1 méter körüli magasságból kerültek elő. Ugyancsak nedvességkedvelő a legtöbb gyűjtött Araneidae faj is, ezek inkább az alacsonyabb, 50-80 cm körüli növényzetről, illetve a bokorállományból lettek fűhálózva. Ugyanez vonatkozik az itt gyűjtött Therididae fajokra is. A Lycosidae fajok a partra kisodort nádturzásokon, illetve a már nem vízben álló parti nádasokban lettek gyűjtve. Megjegyzendő, hogy az itt felsorolt fajok szinte kivétel nélkül a szigorúan vett parti térségben voltak, a parttól pár méter távolságban már csak ritka esetben találtam egy-egy példányt. Ez vonatkozik *P. palustris*ra is, holott e faj másutt elsősorban a szárazabb teületeket népesíti be. A Thomisidae fajok elsősorban a partmenti rétek növényzetének lakói, főleg a 40-50 cm körüli magasságból került elő számos egyed, míg a Salticidae fajok a 20-30 cm-es növényzeti szinttől kezdve egészen az 1 m fölötti magasságig mindenütt jelen voltak.

1992. december 2.

Dr. Loksa I.